

[Eva Møller]

for justeringer under udvalgsbehandlingen, men vi er helt enige i intentionerne og i de grundlæggende principper i lovforslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler er en lang overskrift på et lovforslag, men jeg synes alligevel, at det uhensigtsmæssige i det helt opvejes af, at det er utrolig praktisk, at man af en overskrift kan se, hvad det egentlig er, forslaget handler om.

Som sagt dækker lovforslaget fire skoleformer, og da det er såkaldte frie kostskoler med stort set de samme støttebetingelser, er der rimelig praktiske begrundelser for, at der er dette lovfællesskab.

Imidlertid er disse skoleformers karakter meget forskellig. Der er dog en anselig afstand mellem en akademiker, der deltager i et højskolekursus om Søren Kierkegaard, og en 15-årig dreng, der tager 8. klasse på en efterskole, og så et ungt menneske, der tager en del af sin køkkenlederuddannelse på en husholdningsskole. Hvis der derfor ikke var anden fællesnævner for disse skoleformer end det økonomiske støttegrundlag, ville en fælleslov ikke være tilrådelig. Når der ikke har været nævneværdig modstand mod lovfællesskabet fra de berørte skoleformer, så hænger det da også sammen med, at der trods alle forskelligheder er en fællesnævner, der rækker langt ud over betingelserne for støtte. Fællesnævneren ligger i begrebet højskoleloven, som den gamle lov populært er blevet kaldt, og som i forslaget er knyttet til begreber som almindelse og folkeoplysning. Disse udtryk har mange nuancer, men i Grundtvigs hjemland vil det dog kunne forventes, at de fastholder skoleformen på det, som er fælles for mennesker.

Jeg mener, at vi med denne lovs ordlyd kan forvente, at skolerne i bestræbelserne på at komme individuelle og specielle interesser i møde ikke glemmer hovedopgaven at være skolen for livet, hvor det enkelte menneske ikke blot lærer at tage et ansvar for sit eget liv, men også for andres.

Peter Seeberg har engang sagt, at dér, hvor de menneskelige fællesskaber ikke er, dér brænder byerne.

Vi bør med tillid forvente, at de frie kostskoler ikke glemmer fællesnævneren, som er det almene og det folkelige.

De forskellige tekniske ting, de forskellige detaljer i lovforslaget, har de foregående ordførere været inde på, og jeg vil da blot påpege, at der ikke er ændret på de grundlæggende principper i loven. I stor udstrækning er lovforslaget egentlig kun en ajourføring af en allerede kendt praksis.

Efter Venstres mening stadfæstes det rigtige princip om den frie etableringsret, hvis der gaves ønsket om at starte en ny skole ligger et folkeligt bagland, en skolekreds, der vil bidrage med al den gnist og dynamik, der sædvanligvis ikke er en mangelvare ved sådan nogle private initiativer. Ligeledes stilles der også et forslag om egnede lokaler på skolerne, og det mener jeg tilgodeser det, vi lægger meget vægt på, nemlig at fastholde kostskoleformen både for unge og for de andre aldersgrupper. Det er vigtigt for forståelsen af det forpligtende fællesskab.

Kvalitet i folkelig oplysning er jo ikke det, at man gør det, men måden altså, at man gør det på.

I Venstre ønsker vi at værne om disse skoleformer, og vi vil deltage i udvalgsarbejdet med en meget positiv holdning.

Pernille Frahm (SF):

Forslaget til ny højskolelov med den lange titel er jo efter ministerens bemærkninger først og fremmest en række administrative ændringer og forenklinger. Forenklinger kan alle jo gå ind for, især forenklinger, der giver mulighed for bredde, åbenhed og udvikling, som er så vigtigt netop på det her område.

Men i nogle tilfælde betyder forenkling åbenbart bare som f.eks. i § 17 i det her forslag og i bemærkningerne til § 17, at forenklingen foregår i Kulturministeriets kontorer. Her flytter man så det administrative arbejde fra ét kontor ud til 104 kontorer ude på de enkelte højskoler, hvor man nu skal sidde og belemres med en masse bureaukratisk arbejde og en masse detaljerede undervisningsplaner, som højst sandsynligt aldrig vil blive brugt til noget som helst fornuftigt uden for skolens fire vægge – alt sammen fordi det statslige tilsyn skrumper ind og skrumper ind og skrumper ind. F.eks. mener vi, at det ville være rimeligt, at det stadig væk var Kulturministeriet, der godkendte de nye højskoleforstandere, og at tilsynet her ikke helt forsvandt.